

Kunstenplan SLAA 2025-28

Literatuur voor en met alle Amsterdammers

Inhoudsopgave

Voorwoord 1

Deel 1

1.1 40 jaar SLAA: een rijke geschiedenis in vogelvlucht 1

1.2 Terugblik 2021-2024: SLAA anno nu 2

Deel 2

2.1 Visie, missie en SLAA-kenmerken 4

2.2 Programmering 2025-2028 7

2.3 Partners en samenwerkingen 12

2.4 Ons publiek 14

Deel 3

3.1 De organisatie 15

3.2 Bedrijfsvoering en (financiële) uitvoerbaarheid 16

3.3 De codes 16

3.4 Het bestuur 18

Bijlages

1 Begroting, **2** Toelichting op de begroting, **3** 2021-2023 in beeld, **4** 2021-2023 in geluid

Voorwoord

Na ruim 40 jaar literatuur programmeren in Amsterdam blijft SLAA vooruitkijken. Met onze plannen voor de komende Kunstenplanperiode blijven we literatuur voor en met alle Amsterdammers maken: toegankelijk, duurzaam, dichtbij, universeel, verbindend, betrokken en nieuwsgierig. We hebben veel geleerd van de afgelopen jaren en bouwen voort op die ervaringen om SLAA zo sterk mogelijk en zo breed mogelijk inzetbaar de komende jaren in te laten gaan. We kijken er enorm naar uit om in 2025-2028 uiteenlopende literaire programmering te blijven maken voor de stad, met de stad en over de stad.

Team SLAA: Miriam, Marie, Nora en Afra

Veertig jaar SLAA: **1.1** *een rijke geschiedenis in vogelvlucht*

Stichting Literaire Activiteiten Amsterdam werd in 1982 samen met debatcentrum De Balie opgericht om literaire programma's in het hart van Amsterdam te organiseren. Er was in die tijd nog geen literair podium in Amsterdam, maar wel een literaire scene. Het was tijd voor een plek waar literatuur centraal zou staan en een eigen podium zou krijgen.

In de beginjaren organiseerde SLAA elke zondag een literaire lunch en 's avonds een lezingencyclus. Ook werden er toen nog af en toe programma's voor kinderen georganiseerd. In deze vroege periode lag er al een focus op de maatschappelijke relevantie van literatuur en cultuur, zoals bij het programma 'Cultuur tegen apartheid in De Balie' (1982). Verder organiseerde SLAA ook af en toe filmvertoningen. In de jaren negentig bleef de nadruk liggen op lezingen, met daarnaast meer interviewprogramma's en programma's met een kritische reflectie op literatuur (zoals 'Het verdwijnende kinderboek' over de toekomst van jeugdliteratuur).

In 2012 begon SLAA een nieuwe koers te varen. Met financiële steun van Gemeente Amsterdam startte SLAA met een nieuwe aanpak om literatuur nog toegankelijker te maken. Onze programmering trok hiervoor met name hoogopgeleide bezoekers aan, die veelal in het centrum woonden. Daarbij bleek De Balie – een debatcentrum met voornamelijk lezingen en literaire gesprekken – als locatie niet laagdrempelig genoeg voor al onze beoogde bezoekers.

Twee jaar later verhuisde SLAA naar de Tolhuistuin, om zelfstandig verder te gaan; het begin van een nieuw tijdperk. Naast programma's in de Tolhuistuin maakten we ook programma's op andere locaties om literatuur op meerdere plekken in de stad onder de aandacht te brengen

en meer Amsterdammers te kunnen betrekken bij onze programmering. Voorbeelden hiervan zijn de programma's 'Bijlmer Boekt!' met (en in) het Bijlmer Parktheater in Zuidoost en 'Noorderwoord' in het Zonnehuis in Tuindorp; programma's die bewust buiten het centrum werden geprogrammeerd en daarmee ook voor SLAA nieuwe publieksgroepen aantrokken. Deze programma's duiden het begin van de wijkprogrammering van SLAA. In toenemende mate verkenden we de stad en vonden we nieuwe plekken om literatuur een podium te bieden.

Programmeren op het snijvlak van literatuur en maatschappelijke thema's en gebeurtenissen is voor ons in toenemende mate de ideale manier gebleken om de waarde en kracht van literatuur maximaal te benutten en in te zetten. Het biedt verbreding en verdieping van de programmering en zorgt dat deze beter aansluit bij de dagelijkse interesses en zorgen van ons publiek. Zo organiseerden we in 2017 het programma 'Zo, ben jij zo' over queer zijn in de Nederlandse literaire wereld, brachten we in 2021 een editie van de reeks Babs' Woordsalon in het thema van Internationale Vrouwendag, en werkten we in 2023 samen met Uitgeverij Das Mag voor een programma over mentale gezondheid en therapie, naar aanleiding van hun bundel *Op de sofa*.

Een ander focuspunt dat steeds belangrijker werd voor SLAA is meerstemmig programmeren:

programma's creëren die een goede afspiegeling vormen van de stad Amsterdam en haar bewoners: kleurrijk en divers in leeftijd, afkomst, sociale klasse en culturele bagage. Onze programmering verspreidt zich inmiddels dan ook in toenemende mate over alle stadsdelen en wordt gemaakt met zowel de mensen in de wijk als de algemene cultuurliefhebber in gedachten. We werkten altijd al met gevestigde schrijvers, dichters en artiesten, maar bieden ook bewust steeds meer een podium

aan nieuwe makers, om hen een kans te geven zich te ontwikkelen, onszelf buiten onze comfortzone en onze 'bubbel' te blijven ontwikkelen en nieuwe samenwerkingen aan te gaan. Ruim veertig jaar na oprichting opereert SLAA als bloeiende nomadische organisatie, die met tientallen culturele en maatschappelijke partners op (en naast) alle podia van de stad de Amsterdammers in contact brengt met literatuur, en met elkaar middels literatuur.

“In de afgelopen tien jaar heeft SLAA zich ontpopt tot een ware nomade. We braken uit het centrum en doorkruisten de stad, gedreven door de overtuiging dat we er voor alle Amsterdammers zijn. Hierdoor verbreedde ons inhoudelijk spectrum zich enorm. Bij SLAA komen proza en andere literaire genres nu samen – denk aan non-fictie, poëzie, journalistiek, storytelling, spoken word en theater. Je kunt via een theatermonoloog in gesprek met een buurt komen, naar een open mic voor nieuw talent in een galerie of een literair-interview programma over therapie. Na een decennium heeft SLAA zichzelf heruitgevonden: een plek die conventies trotseert en nieuwe literaire terreinen betreedt, iets waar ik enorm trots op ben.”

– Maya Shamir, programmamaker SLAA 2013-2023

Terugblik 2021-2024: SLAA anno nu **1.2**

Positie

In 2021 trad SLAA als eerste literaire organisatie toe tot de Amsterdamse Basisinfrastructuur. Met deze aanstelling vertegenwoordigt SLAA het hele letterenveld binnen de ACI, het overlegorgaan van de Amsterdamse culturele instellingen: een belangrijke positie die SLAA met intentie invult. Met partnerorganisaties Perdu, School der Poëzie, Read My World, Brainwash Festival, De Nieuwe Liefde en El Hizjra wordt sinds 2021 minstens éénmaal per kwartaal vergaderd, om gezamenlijke belangen en eventuele knelpunten te bespreken en te overleggen over vormen van samenwerking. We zijn vastberaden de huidige positie van SLAA in het veld – als grootste literaire organisatie met een verbindende rol – te behouden en te verstevigen, ook zonder basisinfrastructuur. Dit doen we door de komende kunstenplanperiode onverminderd in te zetten op het bereiken en verbinden van nog meer Amsterdammers door middel van literatuur, onder andere door het voortzetten van samenwerkingen en het uitbreiden van onze partners, en het verder verfijnen van onze wijkprogrammering, die sinds 2013 een steeds belangrijker onderdeel vormt van onze programmering.

Programmering

Het feit dat SLAA in 2019 reeds is begonnen met het uitbreiden en verbeteren van online programmering is de afgelopen jaren van grote meerwaarde gebleken. Hierdoor konden we tijdens de pandemie snel schakelen en een deel van onze programmering omzetten in online alternatieven, zoals onze samenwerking met Hermitage Amsterdam en Uitgeverij Van Oorschot voor podcastreeks 'Voor de liefste', dat origineel als liveprogramma op de planning stond. Er was meer ruimte voor online experimenteren, waar bijvoorbeeld de brievenserie 'Binnenpost' uit voort kwam. Bij terugkeer naar het 'nieuwe normaal' bleek het zoeken naar een nieuwe balans tussen online en offline programmeren. Ook moesten wij opnieuw ontdekken wat de behoeftes van het publiek waren na een dergelijk tijdperk: welke programma's trekt ze aan, hoe vaak willen ze een programma bezoeken en wat is nu de beste manier om ze te bereiken? Wij zijn erop uitgekomen dat online activiteiten een groter aandeel in onze programmering hebben dan voor de pandemie. We doen aan 'verpodcasting' van onze liveprogramma's, waardoor onze liveprogrammering gedeeltelijk beschikbaar wordt voor een nationaal publiek en we een mooi audioarchief opbouwen. We

zijn er daarnaast nog meer van doordrongen geraakt hoe waardevol goede samenwerkingen met andere organisaties zijn, dus die zetten we graag op (OSCAM, Nederlands Blazersensemble, Stichting Theaterzaal De Rietwijker) en houden we in ere (Brainwash Festival, De Kleine Komедie, Read My World Festival, Tolhuistuin, De Balie, Podium Mozaïek). In 2024 zijn we al aan het voorbereiden op de volgende Kunstenplanperiode, zowel op papier als in onze programmering: onze programmaserie AMSTERDAMMERS vormt straks de basis van onze voorgestelde wijkprogrammering en KORT, een avond over korte verhalen, is een try-out voor het korteverhalenfestival dat we vanaf 2025 op willen zetten.

Publiek

Bij het schrijven van dit Kunstenplan, eind 2023, is de sector in rustiger vaarwater terechtgekomen dan de voorgaande twee jaren het geval was, echter is weinig nog 'bij het oude'. De publiekscijfers van de afgelopen jaren laten een ander beeld zien dan we bij de start van de huidige Kunstenplanperiode hadden gehoopt. Dit komt voor een aanzienlijk deel door veranderend publieksgedrag; bezoekers zijn late beslissers geworden, waardoor de kaartverkoop onvoorspelbaar verloopt. Daarnaast hebben onze podiumpartners het onder andere door personeelskrapte en stijgende tarieven zwaar, wat wij ook merken.

Gelukkig zijn er de afgelopen jaren ook veel volle zalen geweest, en mochten we ook online steeds meer bezoekers ontvangen. We zien dat met name onze audioprogrammering een groeiende en waardevolle aanvulling is op onze podiumactiviteiten: sinds 2020 worden onze afleveringen bij elkaar opgeteld minimaal 15.000 keer per jaar beluisterd. Ook het feit dat SLAA geen eigen podium heeft viel hier in ons voordeel uit. Tegelijkertijd was het daardoor nog belangrijker om zichtbaar te blijven, en bereikbaar voor ons publiek, onze partners en de schrijvers,

dichters en artiesten waar we mee werken.

We zijn er in geslaagd ons publiek vast te houden én uit te breiden, één van onze belangrijkste doelen. We merkten eind 2023 dat de bezoekersaantallen weer beginnen te groeien, met vertrouwd én nieuw publiek. Dit nieuwe publiek komt met name voort uit de ontwikkeling van onze (nieuwe) wijkprogrammering en het feit dat we in toenemende mate buiten de gevestigde podia programmeren (in en met bibliotheken, buurthuizen en broedplaatsen). Met bestaande programma's als Noorderwoord in Tuindorp-Oostzaan en Bijlmer Boekt! in Zuidoost ontvangen we voor een groot deel publiek dat in deze wijken woont en deze programma's al jarenlang bezoekt, maar ook bezoekers uit omliggende steden als Zaandam, Waterland en Almere. Waar deze programma's van oudsher een wat ouder publiek trekken bereikten we met programma's als Babs' Woordsalon, Op de Schans en Schrijf me! een gemiddeld jonger, grootstedelijk publiek. Met het nieuwe wijkprogramma AMSTERDAMMERS, waarmee we in 2022 zijn gestart, bereikten we Amsterdammers die interesse hebben in verhalen, maar niet snel een literaire of culturele avond in een theater of ander gevestigd cultuurpodium bezoeken.

Goed inzicht hebben in de wensen, behoeften en het profiel van onze bezoekers is voor ons van groot belang. Hierdoor kunnen we de impact bij ons bestaande publiek vergroten, herhaalbezoeken stimuleren en een nieuw publiek aanspreken. We leren het publiek dat ons online weet te vinden steeds beter kennen, onder andere door onze samenwerking met marketingbureau INTK, inzicht in de online engagement met onze content op social media en enkele kleinschalige publieksonderzoeken door middel van vragenlijsten bij programma's en in nieuwsbrieven, die we afgelopen jaren hebben uitgevoerd. In de komende jaren willen we meer kwalitatief en kwantitatief publieksonderzoek doen bij onze podiumprogramma's, om het in kaart brengen van onze publieksgroepen te actualiseren.

“Om als eerste een aandeel in het project AMSTERDAMMERS te mogen hebben was heel bijzonder. Om als actrice een persoonlijke verbinding te hebben met de Diamantbuurt en de mensen die er wonen, gaf me een nieuwe impuls en inspiratie. In gesprek gaan met de Marokkaanse vrouwen, hun verhalen opschrijven en vertolken vond ik een uitdaging waarbij ik gelukkig veel hulp heb gekregen van Maya Shamir van SLAA, dat was een hele fijne samenwerking. Daarnaast was de avond zelf een bevestiging van de waarde van deze vrouwen voor de buurt, ze werden helemaal gezien door hun burens. We hebben samen huisgemaakte couscous gegeten en verhalen uitgewisseld in het buurthuis. Het ontroerde me hoeveel mensen er kwamen opdagen.”

- Samya Ghilane, acteur en schrijver

Visie, missie en SLAA-kenmerken 2.1

2.1.1 Visie en missie

Literatuur voor en met alle Amsterdammers

De missie van SLAA is literatuur naar alle Amsterdammers brengen, en daarbij zoveel mogelijk verschillende mensen bij elkaar te brengen door middel van **literatuur in al haar mogelijke verschijningsvormen**. SLAA wil haar programma's zo **toegankelijk** mogelijk maken voor zoveel mogelijk mensen, zodat iedereen mee kan doen. Hiertoe stellen wij onze programmering open voor alle Amsterdammers en blijven wij investeren in de vorm van tijd en aandacht. Inhoud, speelsheid en experiment zijn voorwaarden voor literatuur en staan daarom ook bij SLAA hoog in het vaandel. **We dromen groot** door risico's te blijven nemen met **nieuwe vormen, nieuwe stemmen en nieuwe partners**, en blijven tegelijkertijd realistisch door deze risico's ook in te calculeren. Niet elk programma zal bij voorbaat een succes zijn. Niet elk project zal de juiste snaar raken. Juist door uit te proberen, het gesprek aan te gaan met schrijvers, partners, bezoekers en andere betrokkenen en steeds weer te evalueren en reflecteren groeit en verbetert onze programmering. Door op **duurzame** wijze programma's te maken, goed te luisteren naar de behoeften in een bepaalde wijk of groep, open te communiceren met mensen en partijen die daarbinnen een grote rol spelen en in gezamenlijkheid met hen te programmeren, hopen wij zoveel mogelijk Amsterdamse levens te raken met literatuur en ook een stukje eigenaarschap over de literatuur terug te geven aan de Amsterdammer.

Literatuur begint en eindigt niet bij het boek

Het boek is één van de vele verschijningsvormen van literatuur, zoals een audiomonoloog, een voordracht, een theatertekst, een workshop en een performance dat ook kunnen zijn. Het is de taak van SLAA om die reikwijdte van literatuur te laten zien in onze programma's, en dat doen we met plezier en overgave.

Bij SLAA erkennen we de kracht van literatuur als universeel bindmiddel dat verder reikt dan de

grenzen van het geschreven woord. **Wij geloven dat literatuur niet in isolatie bestaat, maar verweven is met een breed scala aan artistieke disciplines en (maatschappelijke) thema's**. Onze positie binnen het letterenveld stelt ons in staat om deze verbindingen te leggen tussen literatuur en het publiek op manieren waarop dit wellicht niet vanzelfsprekend lijkt, en op plekken waar dit niet vanzelfsprekend is.

Programmeren in de breedte: hoe we van 'niet kiezen' onze kracht maken

Dé Amsterdammer bestaat niet, en toch zijn we allemaal Amsterdammers. Dit is hoe wij ons publiek zien en kennen: zoveel mensen, zoveel smaken. In onze programmering willen we al die Amsterdammers bereiken en betrekken, raken en iets bieden, in de vorm van ontdekking van de verschillende vormen van literatuur, verhalen waar mensen zich in kunnen herkennen en mee kunnen identificeren.

Geen twee SLAA-programma's zijn hetzelfde. Een relevant (maatschappelijk) thema kan een uitgangspunt zijn, net als een grote naam die veel mensen aanspreekt, een locatie die een centrale rol vervult in een bepaalde wijk, een samenwerking met een instelling die voor ons nieuwe deuren opent, of een programma met zeer uiteenlopende onderdelen waardoor er voor iedereen iets uitspringt. Deze insteek heeft als doel een gevarieerd publiek aan te spreken. **Zo zitten er mensen in het publiek die misschien niet zo snel bij elkaar op de koffie zouden gaan, maar nu wel verbonden worden door de kracht van verhalen**.

De SLAA-programmering verspreidt zich over de hele stad, neemt een grote verscheidenheid aan vormen aan, komt met veel verschillende partners tot stand en kaart zeer uiteenlopende onderwerpen aan. We zijn daarbij niet alleen aan het 'zenden', maar creëren een collectieve ervaring.

2.1.2 SLAA-kenmerken 2025-2028

Ieder programma heeft één of meer SLAA-kenmerk(en):

- » 🏠 **Universeel & maatschappelijk**
- » 🗣️ **Nieuwsgierig & verbindend**
- » 🏠 **Laagdrempelig & dichtbij**

Programmeren binnen 🏠 **universeel & maatschappelijk** betekent bij ons het vertalen van universele thema's naar aansprekende literaire avonden, om mensen te raken en samen te brengen. Dit kan een 'klassiek' programma zijn met voordrachten en een panelgesprek over bijvoorbeeld alleenstaand moederschap, of een multidisciplinaire avond over onderbelichte vormen van rouw. Maatschappelijk programmeren betekent voor SLAA ook, maar niet uitsluitend, geëngageerd programmeren, waarbij we inspelen op de actualiteit en ons focussen op urgente thema's, zoals bij de programma's onder de noemer Current Literary Affairs (meer hierover in 2.2).

“Met veel plezier heb ik meegedaan aan ‘Op de sofa’, een programma van SLAA in 2023. Ik vond het waardevol dat de organisatie niet alleen auteurs van het betreffende boek had uitgenodigd, maar ook externe sprekers wier visie en ervaringen een mooie aanvulling vormden op de verhalen uit de bundel. Ook vond ik het fijn dat het programma, dat aan de oppervlakte misschien wat zwaar leek qua thematiek, in zo’n gezellige ruimte werd gehouden. Voor mij als spreker was dit comfortabel, maar ik kon aan de bezoekers merken dat zij zich ook op hun gemak voelden en dat het programma voor hen ook gewoon een ‘leuke avond uit’ was. De fijne sfeer van de avond droeg zo bij aan het doorbreken van het stigma op mentale gezondheid als een ‘heftig’ onderwerp.”
- Nadia de Vries, schrijver

🗣️ **Nieuwsgierig & verbindend** laat het publiek kennismaken met nieuwe schrijvers en jong talent, omvat samenwerkingen met andere organisaties zowel binnen als buiten de literaire en culturele sector, zoekt het literaire experiment op, daagt schrijvers uit om buiten hun comfortzone te werken (door een dichter bijvoorbeeld een keer poëzie te laten schrijven, een schrijver een keer te laten interviewen of een spoken word-artiest samen met een performance-artist op het podium te zetten). Ook gaat het hierbij over interdisciplinair werken. Daarbij wil SLAA soms inhoudelijk een partner het voortouw laten nemen in het veld van hun expertise, om te kunnen leren van anderen en samen tot een nog beter programma te komen.

“Afgelopen voorjaar werd ik benaderd door SLAA over een samenwerking met het Nederlands Blazers Ensemble voor de herdenking op 4 mei, waar ik gelijk ja op zei, maar tegelijkertijd ook vrij nerveus voor was. Werken met muzikanten doe ik vaker, maar niet op deze schaal. Vanuit SLAA kreeg ik heel veel vrijheid om de opdracht te schuiven en schaven waar nodig, dit vond ik heel erg fijn. Maya en haar collega's lazen mee, vingen mij die avond ontzettend fijn op en hebben mij in elke stap van de samenwerking ondersteund laten voelen. Het was voor mij een kans om met ontzettend toffe mensen samen te werken, in een veilige context nieuw werk te maken en die in een prachtige zaal voor te dragen.”
- Mahat Arab, spokenwordartiest

🏠 **Laagdrempelig & dichtbij** is tweeledig. Allereerst gaat het er bij dit kenmerk om dat literatuur zich niet tot de schrijver en de lezer beperkt. **Literatuur is overal**; ook daar waar geen boeken worden gelezen worden verhalen verteld, gefantaseerd, gezongen en gedicht. Bovendien ontvouwt ieders leven zich in een verhaallijn. Het gaat er ons niet om de literatuur naar de wijken te brengen, maar om de literatuur uit de wijken op het podium te krijgen. Meer over deze wijkprogrammering in 2.2.

Ten tweede gaat laagdrempelig & dichtbij voorbij het klassieke podiumprogramma qua vorm. Door middel van workshops, leesclubs en talentontwikkeling brengen we de literatuur naar ons publiek. We streven naar het **creëren van een dialoog tussen het publiek en de auteurs, maar ook tussen het publiek onderling**.

2.1.3 Drie belangrijke focuspunten

Voor onze gehele programmering gelden onderstaande focuspunten.

Diversiteit en inclusie

SLAA is ervan overtuigd dat een diverse en inclusieve programmering voor alle Amsterdammers alleen tot stand kan komen wanneer de mensen met wie samenwerkt ook een afspiegeling van Amsterdam zijn. We denken bij onze programmering altijd langs de weg van de literatuur na over kwesties als identiteit, gender en discriminatie, samen met onze partners en makers. De programmering is voor iedereen, ongeacht gender, geaardheid, culturele of socio-economische achtergrond.

Om blinde vlekken zoveel mogelijk te vermijden en nieuwe mogelijkheden te blijven herkennen, hebben we in de loop der jaren een zo inclusief

mogelijk netwerk opgebouwd. Het werken aan meer inclusiviteit en diversiteit wat betreft programma, publiek, partners en personeel blijft onverminderd onderdeel van onze werkwijze.

Praktische toegankelijkheid

SLAA streeft ernaar toegankelijk en gastvrij te zijn. Dit betekent dat wij rekening houden met mogelijke (lichamelijke) beperkingen van onze bezoekers en gaan investeren in het toegankelijker maken van onze programmering, online en offline. Wij gaan actief op zoek naar advies en feedback van ervaringsdeskundigen om onze toegankelijkheid op de juiste manier te vergroten. In aanloop hiernaar toe heeft een deel van het team in het najaar van 2023 deelgenomen aan een training over toegankelijkheid door de Gemeente Amsterdam.

Als eerste ontwikkelpunt willen we ons richten op de **implementatie van Nederlandse Gebarentaal en meertaligheid** in de podiumprogramma's. Om de toegankelijkheid voor doven en slechthorenden te vergroten willen we met enige regelmaat een gebarentolk aan onze live programma's toevoegen. Een initiatief als Speaksee (een programma dat gesproken tekst live omzet naar geschreven tekst, in meer dan 40 talen) kan ook uitkomst bieden.

Ten tweede bespreken wij per programma met onze podiumpartners wat zij al doen omtrent toegankelijkheid en vullen wij aan waar nodig en mogelijk. Voor de bezoeker geven wij per locatie en programma duidelijk aan wat de faciliteiten zijn, of er een tolk gebarentaal aanwezig is en of het programma prikkelarm is. Onze podiumprogramma's bestaan voor een groot deel uit gesproken tekst en zijn daarom al snel toegankelijk voor slechtzienden. Niettemin is er nog ruimte voor verbetering om onze toegankelijkheid voor deze groep te vergroten, door bijvoorbeeld rekening te houden met looproutes bij de zaalindeling en ervoor te zorgen dat eventueel beeld of te lezen tekst altijd beschreven en voorgedragen wordt. Een volgende ontwikkelstap is onze website toegankelijker maken door verschillende leesopties aan te bieden.

Naast investeren in de toegankelijkheid van onze programma's voor ons publiek, denken wij na over onze gastvrijheid richting **makers** met een beperking. Wij hebben in de afgelopen jaren twee keer samengewerkt met Kitchen's Light, een collectief van dove en slechthorende dichters. Dit was voor beide partijen een positieve en verrijkende ervaring, met ook enthousiaste reacties uit het publiek. In de toekomst willen wij vaker met hen samenwerken, en ons nadrukkelijk openstellen voor samenwerking met makers en collectieven met beperkingen.

Interdisciplinariteit

Dikwijls wijken we af van de bekende podia voor onze programmeringen, en bouwen we een literair podium waar deze eerder nog niet aanwezig was. Zo brengen we schrijvers naar plekken waar vaak geen schrijvers op het podium staan, zoals bioscoopzalen, bibliotheken, buurthuizen en rondvaartboten. Naast het feit dat we graag schrijvers naar onverwachte plekken brengen, brengen we ook kunstenaars uit andere disciplines naar het literaire podium. Afgelopen jaren werkte SLAA samen met dansers, audiomakers, muzikanten, theatermakers en cabaretiers.

Door onze avonden ook te vullen met muziek, cabaret en dans spreken wij een breder publiek aan dan enkel 'de klassieke lezers'. Daarnaast nemen de muzikanten, cabaretiers en dansers hun eigen publiek mee, die wij op onze beurt in aanraking laten komen met literatuur. Wij streven ernaar collectieve ervaringen te faciliteren, waarbij je 'het boek niet gelezen hoeft te hebben'. Voor ons is literatuur buiten het boek juist een plek voor ontmoeting.

Het belang van deze interdisciplinaire samenwerkingen reikt verder dan alleen de artistieke waarde. Ze vormen een bron van inspiratie en stimuleren nieuwe denkwijzen, wat essentieel is voor de evolutie van literatuur en de bredere culturele groei. Door deze bruggen tussen literatuur en andere artistieke disciplines te blijven bouwen, verrijken wij niet alleen onze eigen programmering, maar dragen wij ook bij aan de verrijking en dynamiek van het culturele veld in Amsterdam.

"SLAA heeft vanuit liefde en nieuwsgierigheid interesse getoond in ons platform. De tijd en aandacht die SLAA nam om BYMEKAAR te leren kennen gaven vertrouwen in een symbiotische samenwerking. SLAA heeft iets aan ons programma toegevoegd, zowel productioneel, financieel als inhoudelijk, zonder dat dit betekende dat wij artistieke concessies moesten doen. De samenwerking was gelijkwaardig en completerend. En uitverkocht! We hopen nog veel mooie programma's samen te maken en met het enorme netwerk van SLAA, mensen met elkaar te verbinden, mensen BYMEKAAR te brengen."

- Marc Alberto, muzikant en mede-oprichter van improvisatiegezelschap BYMEKAAR

2.2.1 Programmaritme

In de periode 2025-2028 willen we ons een programmaritme aanmeten dat in lijn is met de praktijk van de afgelopen jaren. Momenteel maken we tussen de twintig en vijfentwintig programma's in een jaar, en dat is een goed ritme om verschillende redenen. Door gedoseerd te programmeren kunnen we verder de diepte in gaan en onze programma's op alle vlakken met meer aandacht maken. Hiermee waarborgen we kwaliteit: er is meer tijd voor research en inhoudelijke samenwerkingen, meer tijd om te onderzoeken wie ons beoogde publiek is en hoe we hen kunnen bereiken, en ten slotte meer tijd om in gesprek te gaan met schrijvers en redactie te bieden op de teksten die ze voor onze programma's schrijven. Daarnaast hebben we gemerkt dat meer programma's niet automatisch meer publiek betekent. Door afgewogen te programmeren door de maanden heen komt er ruimte vrij om af en toe een groter project op te pakken, zoals bijvoorbeeld het korteverhalenfestival waar we in de volgende paragraaf verder op in gaan, en ook biedt het ons ruimte om online content te maken rondom onze programmering, in de vorm van tekst en audio.

2.2.2 Hoofdprogrammering 2025-2028

Amsterdam is creatief, meertalig, duur, mooi, oud, vernieuwend, klein, groot, jong, druk en nostalgisch. Amsterdam is een complexe stad met veel paradoxen en verrassingen. Een stad vol verhalen, soms zichtbaar, soms verborgen. **Bij SLAA zoeken we de vele verhalen van de stad.** We brengen literatuur buiten het boek om een collectieve ervaring te creëren. Dit doen we op een podium, in de openbare ruimte, in buurthuizen en bibliotheken; in podcasts, films en publicaties; in onze nieuwsbrief en op de website en sociale media. Alles conform de eerdergenoemde kenmerken **universeel & maatschappelijk, nieuwsgierig & verbindend en laagdrempelig & dichtbij**. In dit hoofdstuk lichten we een deel van onze programmering toe.

AMSTERDAMMERS

Onder de noemer van de in 2022 gestarte serie AMSTERDAMMERS bouwen wij vanaf 2025

verder aan duurzame wijkprogrammering.

Bij AMSTERDAMMERS zoals dat in 2022-23 plaatsvond in de Diamantbuurt (de Pijp), de Bijlmermeer, Slotermeer en Banne Noord, verkent een (theater)schrijver één van de vele buurten die Amsterdam rijk is. De schrijver leert de buurtbewoners en de omgeving kennen en interviewt Amsterdammers met een bijzonder verhaal. Aan de hand van deze ervaring schrijft de schrijver een monoloog.

Op de avond zelf komen buurtbewoners bij elkaar om te luisteren naar de monoloog, met elkaar en de schrijver in gesprek te gaan, en samen een maaltijd van een lokale cateraar te

Impressie van een Amsterdammer die AMSTERDAMMERS bezoekt

Ellen sluit de deur van haar huis achter zich. Het is half zes, ze is net terug van haar werk en begint trek te krijgen. Ze loopt de hoek om, het plein op waaraan het buurthuis grenst. Voor de deur staat een vrolijke vlag waar 'AMSTERDAMMERS' op staat. Ze weet meteen waar ze moet zijn en loopt naar binnen. De geur van versbereid eten komt haar tegemoet. Ze wordt vriendelijk welkom geheten door iemand van SLAA en hangt haar jas op aan de kapstok. In wat ooit de gymzaal van een basisschool was staan verspreid door de ruimte tafeltjes met daarop kaarsjes, stoffen vlaggen met het beeld van het programma erop en servetten. Er staan al mensen met een kop thee in de hand met elkaar te praten. Ze kent ze van gezicht uit de buurt, maar heeft nog niet eerder met ze gepraat. Manu van Kersbergen ziet haar binnenkomen en komt met een grote lach op haar afgelopen. 'Wat leuk dat je er bent! Wees welkom, wil je ook een kopje thee?' Hij stelt haar voor aan een groepje buurtgenoten dat al met stomende kopjes in hun handen staat te praten, een mix van schoolpleinouders, medewerkers van het buurtteam en andere nieuwsgierige bezoekers. Ook de schrijver die die avond zal voordragen schudt haar de hand. Een groep moeders die ze wel eens groet op straat komt binnenlopen met schalen couscous en groentestoof. Aan lange tafels eten ze samen, waarna ze luisteren naar een voordracht die de moeders in het zonnetje zet en vertelt over de buurt. Met een volle buik en een warm gevoel loopt Ellen na het programma naar huis. Alles om haar heen ziet er opeens heel anders uit: de speeltuin op het plein, de lichtjes in de ramen van haar buren, de bankjes waar de moeders vaak met elkaar zitten te praten. Misschien dat ze er de volgende keer eens naast gaat zitten.

eten. Een acteur draagt voor en de schrijver wordt geïnterviewd over diens ervaringen in de wijk.

Van deze eerste edities van AMSTERDAMMERS hebben we veel geleerd, en ideeën opgedaan voor de verdere ontwikkeling van onze wijkprogrammering. We werkten samen met (en programmeerden op) plekken als Theater van Deyssel in Slotermeer, OSCAM in de Amsterdamse Poort, en Combiwel in buurthuis De Edelsteen in de Pijp. Dit zijn voor ons waardevolle partners buiten het geijkte culturele circuit, het soort samenwerkingen dat we willen uitbreiden.

In plaats van een bij elke editie reizend programma, gaan we de komende jaren de tijd nemen om steeds in verschillende buurten van één stadsdeel te programmeren, zodat we ons een jaar lang kunnen focussen op één deel van de stad. Op deze manier kunnen we ons wortelen: niet alleen meer contacten opdoen, maar deze ook verdiepen; meer partners ontmoeten en betrekken, publiek opbouwen en ontdekken wat wel en niet werkt in een bepaald stadsdeel. We kijken ernaar uit om op deze manier onze wijkprogrammering meer focus te geven en te verduurzamen. Het voorlopige schema is als volgt: 2025: Noord; 2026: Nieuw-west; 2027: Zuidoost; 2028: Oost.

De wijkprogrammering zal daarnaast bestaan uit uiteenlopende vormen van literatuur en programmeren. Denk aan het organiseren van een poëzieworkshop in een buurthuis met een lokale dichter, een moestuinwandeling langs de vele moestuinen van Zuidoost met voordrachten in een samenwerking met Voedselbos Zuidoost, een programma dat zich richt op jongeren door middel van een workshop en/of curatorschap, maar ook een samenkomst met lokaal eten en een voordracht over de wijk (zoals AMSTERDAMMERS tot nu toe vormgegeven was). Dit zijn slechts enkele van de mogelijke vormen van programmeren: in iedere wijk zal de programmering er anders uit zien omdat er ongetwijfeld andere wensen en interesses zijn. Wij zijn geen sociaal-maatschappelijke organisatie of cultuureducator, maar staan er nadrukkelijk voor open om met organisaties samen te werken wiens expertise dit wel is, zoals School der Poëzie en Poetry Circle, om op die manier meer impact te kunnen hebben in een wijk en onze literaire programmering daarmee naar een hoger plan te tillen.

“Voor de productie ‘AMSTERDAMMERS’ van SLAA heb ik de afgelopen edities de presentatie en interviews op me mogen nemen. Wat me opvalt in de intieme productie, is de zorg en aandacht waarmee SLAA deze lokale Amsterdamse events heeft georganiseerd. Met een lokale schrijver en een lokale presentatieplek wordt er een podium gegeven aan een lokaal verhaal. Tot nu toe bestaat het publiek telkens weer uit een diverse delegatie van bewoners uit de omgeving. Mensen die zich in het verhaal herkennen, of hier andere verhalen tegenover zetten. Het resulteert in een avond vol spannende uitwisselingen en echte verhalen van echte mensen. SLAA slaagt erin door het uitversterken van de kunst van verhalen, bruggen te slaan die echt van meerwaarde zijn voor de plekken en buurten in Amsterdam die wellicht niet altijd in de spotlight staan.”

- Manu van Kersbergen, schrijver, performer, presentator en uitgever

Noorderwoord

Noorderwoord is een literair programma in het Zonnehuis in Tuindorp-Oostzaan, diep in Noord. Het vindt twee keer per jaar plaats en bestaat altijd uit een combinatie van literatuur, theater, muziek en cabaret, aan elkaar gebreed door mede-initiatiefnemer Christine Otten. Vast onderdeel is de populaire Noorderwoordmonoloog, waarbij een schrijver een portret schrijft over een markante buurtbewoner, dat vervolgens wordt opgevoerd door een bekende acteur. Er is in dit deel van Noord geen ander literair programma zoals dit en het veelal lokale publiek blijft onverminderd enthousiast en trouw. We zetten dit programma daarom ook in de volgende kunstenplanperiode voort, met uiteraard een kritische blik op of de inhoud ook in deze jaren nog aansluiting vindt bij het publiek. We overwegen om op zoek te gaan naar een vaste partner die cabaret kan cureren voor deze avond, omdat dit niet onze expertise is.

‘De Stad’ als programmalijn

In het kader van onze missie om literatuur in Amsterdam immer verder te verspreiden én de 750ste verjaardag van de stad feestelijk te markeren neemt SLAA de komende vier jaar ‘De Stad’ als programmalijn. Hieronder zullen verschillende programma’s vallen die allemaal op een verschillende manier context geven aan en een inkijkje geven in de stad in brede zin en Amsterdam in specifieke zin. We sommen hier een aantal van onze concrete plannen op:

» We beginnen in het najaar van 2024, na de

officiële start van ‘Amsterdam 750’, met een podcast met de werktitel *Amsterdamse verhalen*, waarin Daan Doesborgh samen met verschillende schrijvers en dichters veelal verborgen plekken in Amsterdam bezoekt en de daarbij behorende (sterke) verhalen vertelt. De reeks eindigt in 2025, met een fysieke publicatie van verhalen die speciaal voor deze podcastreeks geschreven worden. Deze wordt publiekelijk gelanceerd en verspreid in een oplage van 15.000 stuks.

» We hebben plannen voor **een serie stadsprogramma’s in samenwerking met Stadsherstel**. We willen naar aanleiding van hun bijzondere locaties in de periode 2025–2028 tweemaal per jaar een programma maken. De steeds wisselende locatie zal hierbij het onderwerp van het programma bepalen.

» Onze bestaande online serie **SLAAx**, waarin SLAA voor online publicaties samenwerkt met jong talent gescout door literaire organisaties in de breedste zin van het woord, heeft als doorlopend thema ‘De Stad’. In het kader van de programmalijs De stad willen we hier in de periode 2025–2028 een gevolg aan geven door middel van een live-programma.

» In de hiervoor beschreven wijkprogrammering onder de noemer **AMSTERDAMMERS** staan uiteraard ook de bewoner van de uitgelichte wijk en de wijk zelf centraal.

“Tuindorp Oostzaan is een buurt in ontwikkeling en we passen onze programmering hierop aan. In ‘t Zonnehuis brengen we evenementen voor nieuwe en voor oude bewoners en zorgen we voor verbinding. We willen de drempel zo laag mogelijk houden, zodat zoveel mogelijk buurtbewoners kunnen genieten van dit monument. Bij Noorderwoord komt dit allemaal samen. Iedereen voelt zich welkom en het programma, waarbij literatuur op een luchtige en verbindende wijze gepresenteerd wordt, biedt een goede toevoeging aan ons culturele aanbod. Christine Otten is een bevlogen initiator en SLAA een waardevolle partner voor Stadsherstel/t Zonnehuis.”

– Karin van der Voort, Stadsherstel

Op de Schans

Op de Schans is uitgegroeid tot een, met name bij jong publiek, zeer gewaardeerd vast programma. Het programma wordt sinds het begin (2019) gepresenteerd door schrijver Alma Mathijssen en gehost door kledingontwerper en galerie- en winkeleigenaar Bonne Reijn, eerst in zijn woonkamer en later in zijn galerie, De Schans. Het programma is bij uitstek een voedingsbodem voor experiment. Gevestigde schrijvers worden gevraagd om ongepubliceerd en/of onaf werk uit

te proberen op ons podium. Daarnaast is er ruimte voor een muzikant en een beeldend kunstenaar om werk te delen. De avond sluit altijd af met de zeer populaire open mic, waar bezoekers zich ter plekke voor kunnen inschrijven.

Korteverhalenfestival

In de kortste maand van het jaar vindt jaarlijks ook de Week van het Korte Verhaal plaats. Traditiegetrouw organiseert SLAA al ruim tien jaar elk jaar de uitreiking van de JMA Biesheuvelprijs voor de beste korteverhalenbundel, in samenwerking met diens organisatie. Vanaf 2024 zal deze prijsuitreiking tweejaarlijks worden. Dit jaar jaar organiseren we samen een *pilot* voor een jaarlijks korteverhalenfestival, om het genre te fêteren. Zo’n festival kan bestaan uit workshops, een verhalenstafette, een (kritisch) korteverhalenprogramma met panelgesprek en een korteverhalensalon. De komende jaren willen we verschillende invullingen van het festival uitproberen. Hiervoor zoeken we ook actief samenwerking met een aantal literaire tijdschriften en platforms.

Nieuwe samenwerkingen en nieuwe stemmen

Bij beginnende maar ook wat verder gevorderde makers is er grote behoefte aan **een plek om te experimenteren**, zo heeft het programma Op de Schans ons geleerd. De open-mic bij dit programma is zo populair dat we voornemens zijn om **het open-mic-element op meer plekken te incorporeren in onze programmering**, zodat er meer gelegenheden zijn waarop mensen zich vrij kunnen voelen om hun werk in vroeg stadium te presenteren.

Ook het **interdisciplinair werken** willen we de komende jaren uitbreiden. Al jaren nodigen we voor een groot deel van onze programmering muzikanten uit voor een bijdrage aan een programma (zoals Sabrina Starke, Gerson Main, Shishani en Meral Polat); sinds 2022 experimenteren we ook met theater en performance (met o.a. Remy Tilburg, Samya Ghilane, Ariane Schluter, Mike Libanon en Çiğdem Polat). In 2023 hebben we voor het eerst samengewerkt met improvisatiegezelschap BYMEKAAR, en we zijn voornemens om deze samenwerking de komende jaren een vervolg te geven.

We zien een grote meerwaarde hiervan voor onze programmering, en de betreffende schrijvers en acteurs/performers zijn hier ook zeer enthousiast over. Vaak is het voor beide partijen een eerste keer dat zij op zo'n interdisciplinaire wijze voordragen/optreden.

“Daar waar literatuur en acteren elkaar raken ligt een heel spannend gebied. Het was voor mij als actrice een uitgelezen kans om met SLAA dat gebied te onderzoeken voor een enthousiaste, uitverkochte zaal. De verschillende invalshoeken – een scène spelen, nagesprek met schrijvers en deskundigen – maakten het tot een heel gevarieerde en interessante avond. Waar je altijd in je eentje bent als je leest, was er nu sprake van een collectieve ervaring, waarbij ik het gevoel had dat ik daar met mijn spel echt iets wezenlijks aan kon bijdragen.”
– Ariane Schluter, actrice

De wereld in literatuur; literatuur in de wereld

Elk jaar maken we ruimte voor literaire programma's waarvan de invulling afhangt van actuele, uiteenlopende, thema's (het WK Voetbal in Qatar, mentale gezondheid, de relatie tussen mens en dier), of bijzondere danwel historische gelegenheden (Internationale Vrouwendag en Dodenherdenking). Ook programmeren we op festivals als Brainwash Festival, Roze Filmdagen en Read My World (jaarlijks), en Oorzaken Festival (tweejaarlijks), waarbij we onze programmering in gezamenlijkheid afstemmen op de festivalthema's. Dit alles doen we in steeds wisselende presentatievormen en met gevarieerde line-ups.

Ook zetten we de schijnwerpers op zogenaamde literaire helden. Zo maakten we twee podcastseries over Russische literatuur, 'Voor de Liefste', in samenwerking met de Hermitage, Uitgeverij van Oorschot en VPRO Boekengids. Samen met De Balie en De Arbeiderspers eindigden we 2023 met een programma over het vijftigjarig schrijverschap van Marion Bloem, en besteedden we daarbij aandacht aan 'de Indische Letteren'. In 2024 doen we hetzelfde met het debuut van de in 2011 overleden Clark Accord, De Koning van Paramaribo, dat dan 25 jaar oud is; hiervoor werken we samen met Uitgeverij Nijgh & Van Ditmar en de Clark Accord Foundation. Dit soort programma's blijven we de komende jaren organiseren in reactie op de actualiteit, omdat het mensen in gesprek doet gaan over belangrijke onderwerpen ('Kan dat WK in Qatar eigenlijk wel?'), liefhebbers van dezelfde auteurs bij elkaar brengt (drie generaties Marion Bloem-

lezers in een zaal) en de actualiteit van een tijdloze kunstvorm in levenden lijve demonstreert.

2.2.3 De Stadsdichter

Sinds 2010 huist de Stadsdichter bij SLAA. De Stadsdichter staat dan grotendeels los van SLAA's reguliere programmering, maar vormt absoluut een onderdeel van SLAA's verstrengeling met de stad. De Stadsdichter neemt de taak op zich om waar te nemen en te reageren op wat er in Amsterdam gebeurt in de vorm van poëzie over de stad.

De Stadsdichter werkt volledig onafhankelijk; diens Stadsgedichten worden gepubliceerd in *Het Parool* en op de website van SLAA. De Stadsdichter schrijft minstens zevenmaal per jaar een actueel gedicht en doet daarnaast optredens in onder andere buurthuizen en bibliotheken, vaak onbezoldigd. Per termijn wordt er verder gekeken naar het ontwikkelen van eigen projecten in samenwerking met SLAA, waarvoor aanvullende financiering wordt gezocht. Elke termijn eindigt met een 'Avond van de Stadsdichter' waarin wordt teruggeblikt op de afgelopen twee jaar.

Elke twee jaar wordt een Amsterdamse dichter voor het ambt gekozen, in samenspraak met de partners Samen met literair agent Lolies van Grunsven zorgt SLAA voor het reilen en zeilen van deze functie.

De afgelopen jaren was de financiering van de functie onzeker, maar inmiddels is SLAA tot een overeenkomst met de Gemeente Amsterdam gekomen voor de cofinanciering van de periode 2022-2024. Een aanvraag voor permanentere cofinanciering door én nauwere samenwerking met de Gemeente is in de maak. Het Parool treedt op als mediapartner. Vanaf 2024 gaat SLAA op zoek naar nieuwe partners die ook een financiële bijdrage kunnen leveren, om zo de lasten te delen. Gesprekken daarover worden in het voorjaar van 2024 gevoerd.

“In samenwerking met SLAA heb ik het voorrecht gehad om het Amsterdamse stadsdichterschap te vervullen. De betrokkenheid van SLAA heeft mijn artistieke reis verrijkt en verdiept. Het is bewonderenswaardig hoe SLAA het stadsdichterschap vormgeeft, met ruimte voor creativiteit en een inclusieve benadering. De nadruk op het verbinden van gemeenschappen en het delen van diverse stemmen maakt deze ervaring zowel mooi als betekenisvol.”
– Gershwin Bonevacia (Stadsdichter 2019-2022)

De voorgaande Stadsdichters van Amsterdam waren Adriaan Jaeggi, Robert Anker, Mustafa Stitou, Menno Wigman, F. Starik, Anna Enquist, K. Schippers en Gershwyn Bonevacía en Marjolijn van Heemstra. Op 31 januari 2024 heeft Ellen Deckwitz het Stadsdichterschap overgenomen van Van Heemstra; zij is aangesteld tot januari 2026. Deckwitz wil zich tijdens haar aanstelling met name hard maken voor lesonderwijs en poëzie op school, en bereidt hiervoor in 2024 een aantal samenwerkingen met basisscholen voor.

“SLAA is een onmisbaar onderdeel van het Nederlandse letterenveld. Ik heb vaak met hen mogen samenwerken en wat we ook maakten, of het nu een podcast was of een literair programma op Lowlands, het was iedere keer feest. Men probeerde zowel jong als oud te betrekken, naast de trouwe letterenfans ook mensen te bereiken die gewoonlijk niet zo snel naar een literair evenement zouden gaan, en altijd stonden zowel kwaliteit als speelsheid centraal. Ik heb SLAA de literatuur zowel binnen als buiten Amsterdam op bewonderenswaardige wijze zien verspreiden, en ben heel trots dat ik daar een aantal keer deel van heb uit mogen maken.”

- Ellen Deckwitz, Stadsdichter van Amsterdam sinds januari 2024

2.2.4 De rol van audio in onze programmering

Al in 2019 begon SLAA met het experimenteren met audio, nog voor de opmars van de podcast in een stroomversnelling kwam door de pandemie. Podcasts bieden de gelegenheid om op een andere manier met tekst en verhaal te werken dan we eerder deden. Het maken van podcasts die qua inhoud gelijk staan aan een liveprogramma – maar ook de ‘verpodcasting’ van onze liveprogrammering – blijkt een waardevolle aanvulling op onze bestaande programmering. Ook creëren we hiermee een online archief dat voor iedereen en altijd toegankelijk is, wat bijdraagt aan de verduurzaming van onze programmering. Audio is er juist ook voor diegenen die niet in staat zijn een live programma bij te wonen.

Verpodcasting programmering

Steeds vaker gebruiken we audio-opnames van (gedeeltelijke of gehele) liveprogramma’s die we bewerken tot audiopublicaties voor ons online luisterend publiek. Hiermee kunnen verhalen die in eerste instantie een kleiner publiek bereiken, beluisterd worden door iedereen met toegang

tot internet. Deze vorm van audio maken willen we doorzetten met alle programmering die zich daarvoor leent.

Onze schrijvers geven dikwijls aan anders te schrijven voor een voordracht dan voor iets dat als geschreven tekst gepubliceerd zal worden: ze letten veel meer op klank en ritme. Ook voor het publiek is luisteren een heel andere ervaring dan lezen. Bepaalde literatuurvormen zoals spoken word en theaterteksten verliezen een deel van hun kracht wanneer zij van papier (of scherm) worden gelezen. Om deze redenen werkt juist het vastleggen van een voordracht als audio goed.

De komende jaren zullen we de eerder genoemde, populaire Noorderwoordmonoloog uit Noorderwoord als audio blijven publiceren. Ook zullen we waar mogelijk voordrachten uit de wijkprogrammering opnemen en online publiceren, zoals we dit eerder bij het programma AMSTERDAMMERS hebben gedaan. In deze opnames hoor je ook de interactie met de buurtbewoners, wat het karakter van de wijk laat doorklinken. We publiceren ook onderdelen uit incidentele programma’s als we ze geschikt vinden voor audio.

Podcastseries

Naast de verpodcasting van onze liveprogramma’s staan er meerdere op zichzelf staande podcastseries op de planning. Enkele voorbeelden:

 Schrijf me! is een programma dat eerder live heeft plaatsgevonden, maar waarvan met name de audiopublicatie veel luisteraars trok. Vandaar dat we het programma als podcast zullen voortzetten. In Schrijf me! leer je debutanten en hun verhaal kennen, zonder dat je hun boek hoeft te hebben gelezen. We draaien de rollen om: de schrijvers schrijven deze keer niet *vanuit*, maar *aan* een van hun personages. Eindelijk horen we wat de schrijver écht vindt van de mensen die hun pagina’s bewandelen. Kun je als schrijver boos zijn op je eigen personage, of misschien wel jaloers? Is er nog iets dat de schrijver ze nooit heeft durven zeggen?

 Current Literary Affairs is een podcast over de actualiteit door de lens van de literatuur, waarin Güliden Ilmaz in gesprek gaat met schrijvers van over de hele wereld, zoals de Oekraïense Oksana Zabuzhko, Abdellah Taïa (Marokkaanse schrijver

woonachtig in Frankrijk) en Sayed Kashua (Palestijnse schrijver woonachtig in Chicago). Hoe beïnvloedt de politieke situatie in hun (vader)land hun leven en werk? Waar moeten we het écht over hebben? Urgente gesprekken over angst en hoop, woede en trots, het persoonlijke en het politieke, boeken en kunst. Current Literary Affairs is een productie van SLAA en Read My World samen. De podcast is Engelstalig en wordt ook met enige regelmaat in het buitenland beluisterd, waaronder in de Verenigde Staten, Duitsland en Frankrijk. De eerste zeven afleveringen zijn met zo'n 700-1000 luisteraars per aflevering goed ontvangen.

“CLA laat zien dat verhalen grenzeloos zijn in een wereld waar fysieke grenzen steeds meer een rol spelen. Door Nederlandse en internationale auteurs aan elkaar te koppelen, krijgen we verschillende perspectieven op actuele thema's. We proberen te deconstrueren wat ons mens maakt, hoe we de verbinding kunnen vinden met elkaar en hoe literatuur daar een rol in kan spelen. Voor deze samenwerking is de kennis en expertise van SLAA en Read My World onmisbaar. Beide organisaties zijn in mijn ogen verbinders, dwars door alle grenzen heen, ik ben supertrots dat ik daar onderdeel van mag zijn.”

- Gülden Ilmaz, journalist en presentator

 Het essay is een podcast waarin Roos van Rijswijk iedere aflevering een schrijver ontvangt die een bijzonder essay meeneemt. Ze praten over het gekozen stuk, essayistisch in het algemeen en eigen werk. Waarom is dit essay relevant, of belangrijk voor het werk van de gast? Wat kan het essay brengen dat andere vormen niet kunnen? Na het gesprek wordt het gekozen essay voorgelezen. In 2022 brachten we van deze podcast drie afleveringen uit, in 2024 krijgen deze een vervolg. Het essay is een coproductie van SLAA en De Nieuwe Garde, talentontwikkelingsplatform

voor essayisten. De podcast is een ode aan een waardevol maar vaak onbegrepen genre.

 In **De Poëziepodcast** bespreekt dichter Daan Doesborgh samen met een dichter twee gedichten: één van die dichter zelf, en één van iemand anders. Een podcast over dichters en hun gedichten, en de wereld waar ze die gedichten vandaan halen. Inmiddels niet meer weg te denken uit het Nederlandstalige poëtische landschap, Inmiddels hebben we al 86 afleveringen uitgebracht, en de komende jaren blijven we deze samenwerking voortzetten.

Live podcasts

Niet vaak maken we een live-programma dat als hoofddoel het maken van een podcastaflevering heeft. In 2022 experimenteerden we hier mee tijdens de Poëziepodcast LIVE, dat begin 2025 een vervolg zal krijgen ter ere van de honderdste aflevering. Als feedback kregen we van het publiek te horen dat “het zo leuk is om bij een opname te mogen zijn!”

 Schrijver en recensent Dieuwertje Mertens ontwikkelde voor ons een plan voor een podcastreeks die zich goed leent voor opnames met publiek. Aan de hand van literaire klassiekers gaat zij in gesprek met verschillende schrijvers over actualiteiten, waarover ook het publiek kan meepraten. Op 8 maart 2024 vindt de *pilot* plaats, in de vorm van een avond over alleenstaand moederschap naar aanleiding van de moderne Japanse klassier *Domein van licht* van Yuko Tsushima. Te gast zijn onder andere Nisrine Mbarki, Mensje van Keulen en Ilse Josepha Lazaroms.

Partners en samenwerkingen

2.3

Als instelling zonder eigen podium is samenwerken voor SLAA cruciaal. Het is echter niet alleen een noodzaak, maar ook een uitkomst. Door samenwerkingen en partners komen we in alle stadsdelen en wijken en leggen we contact met veel verschillende Amsterdammers, die hun stempel drukken op onze programmering. Doordat we al zoveel jaar gebruikmaken van de podia en ruimtes van andere instellingen, hebben we geleerd om flexibel te zijn, te ondersteunen, maar ook om een sturende rol aan te nemen. Keer

op keer bekijken we welke rol we kunnen vervullen om een inspirerende en veilige ruimte te creëren voor onze gasten, partners en ons publiek. We streven ernaar overal waar we komen ruimte te maken voor inhoud én experiment. Waar onze expertise eindigt, maken we graag ruimte voor de kennis van een ander.

We geven niet alleen opdrachten aan makers; we denken samen en – het belangrijkste – we

luisteren. Wat hebben ze nodig om te groeien? Om een publiek te ontmoeten?

In de literaire wereld hebben veel organisaties tegenwoordig een eigen niche. Steeds meer uitgeverijen richten zich op één bepaalde doelgroep of één specifiek thema, en ook veel letterenorganisaties hebben een bepaalde specialisatie, zoals poëzie of spoken word. SLAA verenigt in feite alle disciplines en publieksgroepen door een diverse programmering. We zien het als een belangrijke taak om de verschillende ‘subgroepen’ die zich aftekenen in de literaire wereld met elkaar te verbinden en in gesprek te laten gaan met elkaar, en om samen met die groepen tot mooie programma’s te komen.

2.3.1 Samenwerken in de wijken

In de wijkprogrammering is samenwerken zoals eerder beschreven voor ons van cruciaal belang. Wijkprogrammering vraagt van ons dat we telkens andere partners zoeken en andere manier van (samen)werken gebruiken. Het programma AMSTERDAMMERS heeft ons doen inzien dat je, wil je de bewoners van een wijk aanspreken, de tijd moet nemen om een buurt te leren kennen. En om de buurt aan jou te laten wennen. De komende jaren zullen wij dan ook investeren in duurzame wijkprogrammering door meermaals per jaar in dezelfde wijk te programmeren.

Verder leerden we dat wijkprogrammering vraagt om een ‘omgekeerde manier van programmeren’: de locatie is leidend, de inhoud volgt. Buurtbewoners zullen zich eerder aangetrokken voelen tot een bepaalde locatie in de wijk, waar ze toch al vaak komen, dan een programma van een organisatie die ze misschien helemaal niet kennen. De vertrouwde en bekende omgeving zal voor hen doorslaggevend kunnen zijn om wel of geen kaartje te kopen. Daarom is het voor ons belangrijk om partners te kiezen die geworteld zijn in een wijk en ons kunnen helpen om ons publiek te bereiken en ons

“Het is als professional erg prettig om samen te werken met het lieve team van SLAA.”

- presentator Manu van Kersbergen

“De samenwerking met SLAA verliep bijzonder vlot - zowel de communicatie als de voorbereiding voor het evenement rond literatuur, verhalen en dementie. Ik kijk er met plezier op terug.”

- presentator Warda El-Kaddouri

programma te promoten. Tijdens de eerste vier edities van AMSTERDAMMERS hebben we contact weten te leggen met verschillende buurthuizen, bewonersinitiatieven en maatschappelijke organisaties in de stad. We investeren in het onderhouden van deze contacten en zullen hier de komende jaren op voortbouwen.

2.3.2 Samenwerking binnen het letterenveld

SLAA, Read My World, Perdu, Brainwash Festival, De Nieuwe Liefde, El Hizra en School der Poëzie voeren regelmatig overleg om de positie van de letteren in Amsterdam te verstevigen. De samenwerking tussen de instellingen is hecht en uitwisseling eenvoudig te realiseren. Nieuwe ontwikkelingen en verwante organisaties, zoals het Storytelling Festival, ROSE Stories en Poetry Circle Nowhere, zijn inmiddels bekende partners, waardoor kennismaking en integratie van activiteiten makkelijk te verwezenlijken is.

Perdu richt zich specifiek op verdieping en talentontwikkeling. Read My World trekt jong talent uit alle uithoeken van de wereld, en staat daarmee borg voor internationale uitwisseling. Brainwash Festival plaatst de letteren in een maatschappelijke en filosofische context. De Nieuwe Liefde brengt brede gesprekken en internationale literatuur. El Hizra laat het licht schrijven op nieuwe talenten en Arabische literatuur en School der Poëzie brengt Amsterdamse jongeren op een laagdrempelige en effectieve manier in contact met poëzie.

De bottom up-werkwijze van de samenwerkende organisaties is tijdens de looptijd van het Kunstenplan 2016-2019 ingezet. Gezamenlijk vormen we inmiddels een brede en solide basisinfrastructuur voor de letteren in Amsterdam, van waaruit we met onze eigen samenwerkingspartners een volwaardige ‘letterenketen’ vormgeven - een inspiratiebron voor stedelijke letterenketens die een breed en gedifferentieerd publiek willen bereiken.

“Het was een bijzonder prettige samenwerking met SLAA, voor herhaling vatbaar!”

- acteur Ariane Schluter

“Altijd werk ik met veel genoeg met SLAA, een avontuurlijke, inspirerende en ook - niet onbelangrijk - hartelijke organisatie met veelzijdige initiatieven. Ieder project wordt zorgvuldig georganiseerd, het is erg prettig dat je daarop kunt vertrouwen.”

- schrijver Thomas Verbogt

Ons publiek 2.4

2.4.1 Doelgroepen

Het doel van SLAA is om elke Amsterdammer toegang te bieden tot literatuur. Niet alleen de actualiteit, maar ook de diversiteit binnen de literatuur en de stad zelf staan hierbij centraal. Onze doelgroep is daarom ook heel divers en onmogelijk in één omschrijving te vatten: elk programma spreekt een ander publiek aan. Het is voor ons belangrijk om al deze verschillende doelgroepen te leren kennen en hen op de juiste manier aan te spreken via onze marketing. SLAA onderscheidt binnen de Amsterdammers de volgende doelgroepen:

- » **Literatuur liefhebbers:** mensen die een interesse en liefde hebben voor literatuur. Deze categorie omvat lezers van uiteenlopende genres en niches.
- » **Cultuur liefhebbers:** mensen die interesse hebben in kunst en cultuur. Zij komen met name op de programma's af waarin we literatuur samenbrengen met andere kunstvormen, zoals dans, theater, spoken word, film en muziek.
- » **Lokale gemeenschap:** de lokale gemeenschappen van Amsterdam. Denk hierbij aan de inwoners van de verschillende Amsterdamse wijken en aan evenementen die speciaal zijn opgericht om de culturele diversiteit en de sociale cohesie binnen de stad te bevorderen.
- » **Auteurs/dichters/kunstenaars/artiesten:** makers van literatuur en andere kunstvormen. Deze groep omvat zowel gevestigde als opkomende talenten.

2.4.2 Publieksbereik

De SLAA gebruikt marketing met verschillende doeleinden. Ten eerste gebruiken we verschillende marketingstrategieën, zowel online als offline, om ons publiek te bereiken. We willen in contact blijven met ons bestaande publiek, maar ook nieuw publiek aantrekken. Ten tweede is een belangrijk doel van onze marketing om toegangskarten voor onze programma's te verkopen. Een onderdeel van marketing waar we ons nog meer op willen richten, is het maken van speciale online content, die ofwel verbonden is aan onze programmering, of de

actualiteit aangrijpt. Zo promoten we niet alleen programma's, maar geven we de programma's in het specifiek en literatuur in Amsterdam in het algemeen een extra online dimensie. Zo maken we bijvoorbeeld content voor Internationale Vrouwendag, Ketikoti en Dodenherdenking. Dit is een manier van literatuur inzetten waar we nog meer op in willen zetten. Verder willen we de naamsbekendheid van SLAA vergroten: we vinden het belangrijk om een consequente, herkenbare *branding* te creëren. Ten slotte proberen we steeds vaker de organisatie zelf in beeld te brengen. We willen het team zichtbaarder maken voor ons publiek, door persoonlijke bijdragen en verhalen te delen en onze organisatie zo toegankelijker en laagdrempeliger te maken. Dat doen we nu bijvoorbeeld door elk jaar een socialemediapost te maken met daarin onze boekentips. Ook zijn we meer persoonlijke introducties gaan schrijven voor de nieuwsbrief, zodat ons publiek een idee krijgt van 'wie er achter de SLAA zit'.

2.4.3 Marketingmiddelen

De SLAA maakt gebruik van zowel online als offline marketing. Online zijn we heel actief op onze sociale media: Facebook en Instagram. Voorheen waren we ook actief op Twitter (nu X geheten); we bekijken nu of we verder willen met dit platform of dat we een switch maken naar Bluesky. We versturen een tweewekelijkse nieuwsbrief, en voor bijna elk programma een persbericht naar verschillende media. Daarnaast laten we regelmatig programma's in de Uitkrant plaatsen. Onze offline marketing gebruiken we voornamelijk voor terugkerende programma's en wijkprogrammering, zoals Noorderwoord en AMSTERDAMMERS. Voor beide programma's laten we flyers en posters drukken die we verspreiden door de wijk waar we het programma organiseren, bijvoorbeeld op de GVB-pont naar Noord.

We stemmen de toon van de communicatie af op het medium dat we gebruiken. Instagram wordt bijvoorbeeld gebruikt door voornamelijk jongere mensen, dus schrijven we daar met wat kortere en vlottere taal dan op Facebook.

2.4.4 Contentpijlers digitale marketing

Voor onze digitale marketing werken we met speciale contentpijlers, die ons helpen differentiëren tussen de verschillende online media waarmee we communiceren. Met onderstaande pijlers maken we voor onszelf en ons publiek duidelijk waarover we communiceren en met welk doel.

1. Nieuws en updates

Deze pijler draait erom het publiek op de hoogte te houden van het laatste nieuws, updates en ontwikkelingen rondom SLAA en de literaire wereld in het algemeen. Hiermee delen we nieuwsberichten over nieuwe boeken, literaire prijzen en andere relevante gebeurtenissen.

2. Evenementen en programmering.

Deze pijler richt zich op het aankondigen en promoten van de programmering en speciale

evenementen van de SLAA. Hiermee kondigen we (nieuwe) programma’s, podcasts en literaire evenementen en festivals aan. Ook maken we content waarin we de achtergrond en relevantie van de programmering uitleggen en het publiek aanmoedigen om deel te nemen.

3. Achtergrondverhalen en literaire geschiedenis.

Deze pijler draait om het delen van interviews en achtergrondverhalen, denk aan interviews met auteurs, dichters, uitgevers, lezers, boekhandelaren en het team van SLAA. Verder biedt deze pijler inzicht in de rijke geschiedenis van de literatuur, zoals content over invloedrijke schrijvers, stromingen en klassieke meesterwerken. Deze extra online dimensie geeft de nodige context voor onze live programma’s, maar kan ook los hiervan geconsumeerd worden.

De organisatie 3.1

In 2023 was de organisatie van SLAA als volgt ingedeeld:

Miriam van Ommeren	<i>Directeur</i>	32 uur
Maya Shamir	<i>Programmamanager</i>	28 uur (tot 1 juli)
Canan Marasligil	<i>Programmamaker</i>	28 uur (vanaf 1 juli)
Nora van Arkel	<i>Bureauredacteur en online</i>	20 uur
Marie van der Veen	<i>Productie</i>	20 uur
Afra Kiezebrink	<i>PR en marketing</i>	16 uur

Het team van SLAA vormt een stevige basis. Directeur Miriam van Ommeren en bureauredacteur Nora van Arkel zijn beiden sinds januari 2021 bij de organisatie betrokken. De directeur verzorgt alle zakelijke en financiële taken binnen de organisatie en met betrekking tot de partners en het werkveld, en wordt daarin deels bijgestaan door de bureauredacteur. Deze ondersteunt ook de rest van het team met het structureren van de (werk)processen en neemt een deel van de online content voor haar rekening.

Producent Marie van Veen is in januari 2023 gestart en marketeer Afra Kiezebrink heeft na het afronden van haar stage (september 2022-februari 2023) een (tijdelijk) contract

gekregen. De producent is verantwoordelijk voor alle praktische zaken omtrent het uitvoeren van de programmering en onderhoudt daarbij ook nauwe contacten met makers en partners. De marketeer neemt de promotie op zich en de overige online content.

Medio 2023 nam programmamaker Maya Shamir afscheid van SLAA; na tien jaar was het voor haar tijd voor iets anders. Haar opvolger Canan Marasligil heeft SLAA helaas al na vijf maanden verlaten voor een functie bij het Cultuurfonds. In het voorjaar van 2024 zal er opnieuw een vacature uitgaan voor deze functie. Deze zal zo breed mogelijk uitgezet worden, ook via kanalen als Colourful Jobs, via samenwerkingspartners en via de netwerken van onze bestuursleden, die uit verschillende hoeken en werkvelden komen. In het voorjaar van 2024 zal ook een nieuwe marketeer worden aangetrokken, omdat de huidige marketeer in september 2024 een masteropleiding gaat doen. Wij gaan hiervoor terug naar een functie van 20 uur per week.

Omdat het team klein is worden alle programma’s gecreëerd, gerealiseerd en geëvalueerd met alle werknemers, en in

samenspraak met de partners. Een grote liefde voor literatuur is vanzelfsprekend belangrijk voor de samenstelling van het team, maar niet de enige vereiste; literatuur kunnen plaatsen binnen de grotere context van cultuur in Amsterdam is

ook van belang. Zowel voor onze programmering als voor de organisatie geldt de doelstelling dat de veelzijdigheid van de stad zoveel mogelijk gereflecteerd moet worden in de mensen die voor, met en aan SLAA werken.

Bedrijfsvoering en (financiële) uitvoerbaarheid 3.2

De ambities van SLAA reiken ver, zoals blijkt uit deze aanvraag, maar onze menskracht is niet oneindig. Het team bestaat met ingang van 2024 uit vijf medewerkers met een totaal van 3,22 FTE. Hoewel we dit graag flink zouden willen uitbreiden, zijn we realistisch in onze reikwijdte met betrekking tot de verhouding tussen activiteitenlasten en personeels- en beheerslasten.

Sinds 2021 zijn verschillende stappen gezet om het werkgeverschap van de organisatie te verbeteren. Deze stappen raken aan *fair practice*, maar ook aan sociale veiligheid. Wat het laatste betreft is er allereerst een basis gelegd met regelmatige evaluatiegesprekken door het jaar heen en een jaarlijks personeelsgesprekenkele maanden voor de afloop- danwel vernieuwingsdatum van een contract. De directeur van de stichting voert deze gesprekken en rapporteert hierover naar het bestuur. Indien de aanwezigheid van een onafhankelijke derde bij een gesprek wenselijk is, dan wordt die

mogelijkheid geboden. Bij 3.3 (Fair Practice Code) gaan wij verder in op de contracten en lonen.

In 2022 is door directeur en bestuur het initiatief genomen tot het vinden van een onafhankelijk vertrouwenspersoon, in samenspraak met de andere letterenorganisaties waar SLAA regelmatig overleg mee voert. In 2023 zijn hierover gesprekken gevoerd met twee gecertificeerde vertrouwenspersonen (Latoya Cronie van Trust Vertrouwenswerk en Jeanine Evers van Evers Mediation) om te onderzoeken welke behoeften er spelen en wat nodig is voor een organisatie als SLAA. Begin 2024 wordt een keuze gemaakt; het opstellen van een helder omgangsprotocol zal de eerste taak worden.

In samenspraak met de werknemers blijven directeur en bestuur ook hierna kijken welke ontwikkelingen nodig zijn om de sociale veiligheid binnen de organisatie te waarborgen en verbeteren. Met de toekomstige vertrouwenspersoon zal hierover een workshop georganiseerd worden.

De codes 3.3

Code Cultural Governance

Bestuur en directie werken volgens de richtlijnen van de Code Cultural Governance. We blijven alert op de daarin genoemde zaken als zelfevaluatie, financieel beheer, procedures en controle. Door een goede samenwerking tussen directeur, penningmeester, boekhouder en accountant werden de financiën goed gemonitord. SLAA spant zich maximaal in om de organisatie zo transparant mogelijk te laten functioneren, is altijd alert op mogelijke belangenverstrengeling en heeft de taken en verantwoordelijkheid onderling goed afgestemd.

De Code Cultural Governance omvat acht

principes in vier categorieën, die hieronder vanuit het perspectief van SLAA worden samengevat:

I. Waarde scheppen voor en in de samenleving

De missie van SLAA is elke Amsterdammer toegang bieden tot literatuur. In alle wijken van de stad, op alle mogelijke podia van de stad en met zoveel mogelijk (culturele en maatschappelijke) partners, en daarnaast via audioproducties en online content.

Bestuur, directie en medewerkers zijn doordrongen van het belang van transparantie,

fair practice en diversiteit en handelen daarnaar. De positie van SLAA als A-Bis-gezelschap schept in dat opzicht verplichtingen, waar de organisatie zich bewust van is. SLAA past de code integraal toe, rekening houdend met eventuele beperkingen die bij een organisatie van dit formaat passen.

II. Integer en rolbewust handelen

De directeur en bestuursleden van SLAA zijn doordrongen van het belang van onafhankelijkheid en integer handelen. Het bestuur ziet erop toe dat er geen sprake is van (de schijn van) belangenverstrengeling. Relevante nevenfuncties van bestuursleden en de directeur worden gemeld, intern besproken en vermeld op de website. Integriteit is hierbij het kernwoord.

III. Zorgvuldig besturen

SLAA werkt met een bestuur-directiemodel. Binnen het bestuur worden de functies van voorzitter, secretaris en penningmeester ingevuld; dit is statutair bepaald. Het bestuur is verantwoordelijk voor het functioneren van de directeur; zij rapporteert op haar beurt aan het bestuur over alle lopende zaken met betrekking tot de organisatie en haar werknemers. De directeur weegt de artistieke en zakelijke belangen van de organisatie en al haar belanghebbenden zorgvuldig af. Inhoudelijke plannen en de bijbehorende begrotingen worden in elke bestuursvergadering besproken, evenals de inhoudelijke en financiële resultaten.

De directeur van SLAA is verantwoordelijk voor het artistieke en zakelijke beleid, het naleven van de codes, het naleven van subsidievoorwaarden en geldende wet- en regelgeving. SLAA heeft op het moment van schrijven vijf werknemers in dienst en maakt waar nodig en mogelijk gebruik van ZZP'ers en stagiairs. Beloningen worden op voorstel van de directie door het bestuur goedgekeurd.

IV. Goed toezicht uitoefenen

De taken van het bestuur van SLAA betreffen onder meer het waarborgen van de artistieke missie en visie; het waarborgen en realiseren van de doelstellingen; de relatie met de Gemeente Amsterdam en partners; bedrijfsvoering; de naleving van wet- en regelgeving; naleving van de codes.

Het bestuur bestaat met ingang van januari 2024 uit zes leden; zie 3.4. Wat de samenstelling van

het bestuur betreft wordt altijd gekeken naar diversiteit in kennis, achtergrond en netwerk.

Code Diversiteit & Inclusie

SLAA is ervan overtuigd dat een diverse en inclusieve programmering voor alle Amsterdammers alleen tot stand kan komen wanneer de organisatie zelf, de mensen met wie je de programma's maakt en hun netwerk ook een **afspiegeling van Amsterdam** zijn. Daarbij kijken we ook naar aspecten als leeftijd, opleidingsniveau en eventuele beperkingen, inclusie in de breedste zin. In 1.2 wordt uitgebreid gereflecteerd op de periode 2021 tot heden wat betreft programmering en ons publiek.

SLAA maakt **programma's** die inspelen op maatschappelijke thema's en verschillende groepen mensen aan elkaar verbinden. We zien met een programmareeks als AMSTERDAMMERS een duidelijke verschuiving in ons **publiek**; hiermee bereiken we ook de nieuwsgierige wijkbewoner die mogelijk niet bekend is met SLAA of literaire programma's in het algemeen, maar wel nieuwsgierig is naar de verhalen uit de eigen buurt. Verder bereiken we een divers samengestelde publieksgroep met de programma's binnen de Current Literary Affairs-pijler, die ook op interesse kan rekenen bij Nederlandse en elders gevestigde luisteraars uit de diaspora van de landen die in de podcastreeks aan de orde komen.

Zoals voor de programmering geldt ook voor de **organisatie** de doelstelling dat de veelzijdigheid van de stad zoveel mogelijk gereflecteerd moet worden in de mensen die voor, met en aan SLAA werken. Vacatures voor zowel betaalde functies als stages worden consequent breed uitgezet, ook via kanalen als Colourful Jobs, via samenwerkingspartners en via de netwerken van onze bestuursleden, die uit verschillende hoeken en werkvelden komen. Onze doelstellingen gelden ook voor de freelancers met wie we werken (fotografen, ontwerpers, illustratoren, tijdelijke krachten); ook hierbij willen we zo breed en inclusief mogelijk te werk gaan. Ook de samenstelling van het bestuur is in de afgelopen periode diverser geworden. Er is bij het zoeken naar nieuwe bestuursleden bewust gekeken naar aanvullende kwaliteiten op het gebied van opleiding, werkgebied- en ervaring en afkomst.

Sinds 2021 breiden we onze pool van **samenwerkingspartners** uit, ten behoeve van bestaande én nieuwe programma's. Samenwerken is 'post-pandemie' op sommige vlakken minder vanzelfsprekend geworden, en de (financiële en productionele) mogelijkheden soms minder talrijk. Niettemin streven we er als altijd naar ons werkveld in de komende jaren te laten groeien in de breedte en diepte. We bemerken met name bij individuele makers weer voorzichtig meer ruimte voor experiment, en er is een nieuwe generatie schrijvers, jonger, diverser en mondiger dan ooit, met nieuwe en spannende ideeën. Zij weten de weg naar SLAA gelukkig ook te vinden – en SLAA naar hen.

Samenwerken behelst meer dan samen een programma 'in elkaar zetten' en financiële afspraken op papier zetten. Inhoudelijke en ideologische overwegingen en keuzes zijn minstens zo belangrijk en worden met elke partner besproken, en de resultaten ervan naderhand geëvalueerd. Gelukkig zien we dat vrijwel al onze partners, zowel organisaties als individuele makers, het belang van heldere doelstellingen op het gebied van diversiteit en inclusie inzien en zelf ook toepassen, dus daarover is er veel eensgezindheid. Niettemin is het belangrijk om scherp te blijven, altijd open te staan voor en actief op zoek te gaan naar nieuwe partners en soms afscheid te nemen van een partner die niet (meer) past bij de ambities en doelstellingen van de organisatie.

De doelstellingen met betrekking tot de ontwikkeling van programmering, publieksgroei en uitbreiding van partners zijn in de afgelopen

periode voor een groot deel behaald en blijven wat ons betreft van kracht voor de komende kunstenplanperiode en elke daarna. Hiervoor is geen actieplan nodig, want het bevorderen en vergroten van inclusie en diversiteit is onderdeel geworden van het fundament waarop SLAA opereert en programmeert.

Fair Practice Code

In 2019 is SLAA begonnen met het gefaseerd omzetten van nulurencontracten in arbeidscontracten voor bepaalde tijd. In 2022 zijn door de directeur en het bestuur verdere stappen gezet om de Fair Practice Code nog meer vorm te geven binnen de organisatie. Er is een pensioenregeling voor alle medewerkers in loondienst opgezet, die sinds 1 januari 2023 van kracht is. Ook zijn de lonen van producent en marketeer omhoog geschroefd tot het niveau van de CAO Nederlandse Podia 2023; sindsdien wordt deze gevolgd. Hoewel SLAA niet aan een CAO gebonden is, volgen wij de voorbeeld-CAO om *fair pay* te kunnen garanderen.

Sinds 2019 zijn ook de contracten die SLAA aangaat met gasten, presentatoren, schrijvers, fotografen en performers aangepast aan Fair Practice-normen; dit beleid is in 2022 voortgezet. Ook de vergoedingen die worden gegeven voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal zijn conform de norm.

Met het oog op de aanhoudende inflatie en gestegen kosten zijn enkele vergoedingen ook begin januari 2024 opnieuw onder de loep genomen en waar nodig aangepast.

Het bestuur 3.4

Het bestuur vergadert minimaal vier keer per jaar; tussentijds is er regelmatig contact tussen de voorzitter van het bestuur en de directeur.

Met ingang van 1 januari 2024 bestaat het bestuur uit Suzanne Kampschuur (voorzitter), Eric Seleky, Marelva van Erp-Bito, Monique Steijns (secretaris), Sander Ruys en Marc de Klerk (penningmeester). De bestuursleden worden op onze website gepresenteerd. In 2024 zullen Suzanne Kampschuur en Sander Ruys beiden aftreden; er zal minstens één nieuw bestuurslid aangetrokken.

Het onbezoldigde bestuur heeft een controlerende en voorwaardenscheppende functie, in lijn met het Bestuur- plus Directiemodel. De Code Cultural Governance (zie 3.2) wordt nageleefd en het bestuur controleert met regelmaat of er nog aan alle richtlijnen wordt voldaan. In het eerste kwartaal van 2024 gaat het bestuur de Zelfevaluatiescan doen, een *tool* ontwikkeld (en begeleid) door Cultuur+Ondernemen voor periodieke evaluatie van besturen en raden van toezicht.